

Factsheet luchtkwaliteit, veehouderij en COVID-19

Beschrijving van het vraagstuk

In de provincie Noord-Brabant is een relatief hoog aantal COVID-19 besmettingen. In deze provincie bevinden zich ook gebieden met een hoge vee-dichtheid en hoge(re) mate van luchtverontreiniging. De maatschappelijke en politieke vraag is ontstaan of luchtkwaliteit, waar veehouderij invloed op kan hebben, een rol kan spelen bij de mate van verspreiding of ernst van de symptomen van COVID-19 en of daar onderzoek naar gedaan gaat worden.

Inzet LNV

Verkenning onderzoeksmogelijkheden door RIVM

Er zijn hypothesen dat luchtverontreiniging (uit veehouderij of andere bronnen) van invloed zou kunnen zijn op de kwetsbaarheid voor COVID-19. Het RIVM geeft hierover aan dat deze hypothesen aannemelijk lijken, maar of en in hoeverre er werkelijk een causaal verband is, kan op basis van beschikbaar onderzoek niet worden aangetoond. U heeft het RIVM daarom verzocht de onderzoeksmogelijkheden te verkennen naar de relatie tussen luchtkwaliteit, veehouderij en COVID-19.

Internationaal onderzoek

Er zijn internationaal enkele studies verschenen naar de relatie luchtkwaliteit en COVID-19. Gezien de beperkte studieopzet, hebben de resultaten van deze studies slechts een signalerende functie. De Kamer wordt geïnformeerd door de staatssecretaris van I&W over welk onderzoek er in internationaal verband (Multi-Country Multi-City Collaborative Research Network) uitgevoerd zal worden naar de eventuele relatie tussen luchtkwaliteit en COVID-19. Het RIVM participeert in dit netwerk.

Overige inzet op verbeteren luchtkwaliteit

Het is bekend dat luchtverontreiniging in het algemeen kan leiden tot een verhoogd risico op ziekte en sterfte. Daarom heeft het verbeteren van de luchtkwaliteit ten behoeve van de gezondheid de volle aandacht van het kabinet. Via het Schone Lucht Akkoord (SLA) zet het kabinet zich met decentrale overheden in om voor alle Nederlanders de luchtkwaliteit te verbeteren zodat de gezondheidsschade door luchtvervuiling minder wordt. Ook via andere sporen wordt ingezet op het verbeteren van de luchtkwaliteit, zoals via het Klimaatakkoord, de Stikstofaanpak en de verduurzaming van de veehouderij (middels stalinnovaties).

Stand van zaken

Het RIVM heeft een eerste verkenning naar onderzoeksmogelijkheden opgeleverd. Deze verkenning wordt besproken tussen de ministeries van LNV, I&W en VWS. Op basis daarvan worden verdere vervolgstappen bepaald. Er wordt ook met regionale partners, zoals de provincie Noord-Brabant en GGD-en afgestemd. Op basis van deze verkenning kunt u, samen met de staatssecretaris van I&W en de minister van VWS, een keuze maken of en welke onderzoeken uitgevoerd worden. De afweging ligt onder andere bij het gegeven dat, mocht onderzoek worden gestart, het naar verwachting enkele jaren gaat duren voordat het inzicht geeft. Op dit moment liggen er vooral ecologische studies die enkel een signaalfunctie hebben, maar er zijn meerdere verdergaande epidemiologische onderzoeken van goede kwaliteit nodig om de vragen over de relatie tussen COVID-19 en luchtverontreiniging te beantwoorden. Het is belangrijk om te weten dat dit soort onderzoeken vrijwel nooit causale verbanden aantoonen. Het is dan ook de vraag welke (aanvullende) handelingsperspectieven dit voor de huidige coronacrisis kan geven.

Politiek en maatschappelijk krachtenveld

De PvdD heeft dit onderwerp hoog op de agenda staan en benoemt bij elk COVID-19 debat de relatie met de intensieve veehouderij. Ook vanuit de SP en GroenLinks zijn vragen gesteld over de mogelijke relatie tussen luchtkwaliteit, veehouderij en COVID-19.

Spreeklijn luchtkwaliteit, veehouderij en COVID-19

